

Een LOODJE gebruikt bij de touwfabricage

Onlangs heb ik het hierbij afgebeelde loodje gekocht. Afmeting 39 x 28 mm, gewicht 25,05 gram. Afbeelding vz.: O burcht W(?), kz: letter T. Het is gevonden in Enkhuizen en de vinder dacht dat het een lakenloodje van Alkmaar was.

Oudewater

Ik kon op internet echter geen vergelijkbaar exemplaar vinden. Na mijn oproep om gegevens op www.muntenbodenvondsten.nl kreeg ik van Jan den Das de volgende reactie: "Dit is geen lakenloodje uit Alkmaar, maar uit Oudewater. Links van de burcht staat een **O** en rechts een **W**. Achterzijde vaak een letter".

Omdat er in Enkhuizen meer loodjes van dit type zijn gevonden, heb ik met die gegevens eens verder 'gespilt'. In het ADC ArcheoProjecten Rapport 452, Enkhuizen, opgraving "De Baan" (fase 2) vond ik het volgende: "Op een derde lood staat een poortgebouw met een staande dierenfiguur naar links er bovenop (afb. 67.4). Om de poort heen staat een omschrift, waar in ieder geval de letters 'OVD' of 'OUD' te lezen zijn. Oudewater, een kleine plaats die destijds bij Holland hoorde, heeft als stadswapen een toren met daarbovenop een klimmende leeuw naar links. Nu was Oudewater in de 16e en 17e eeuw een grote producent van touw. Het leverde een halfproduct, grofgaren, dat elders op grote touwbanen werd verwerkt tot kabels en trossen."

Touw

Het loodje heeft dus vermoedelijk met touw en niet met laken(stof) te maken, immers rond 1500 was de textielnijverheid in Oudewater vrijwel uitgestorven. Ik wist niet van het bestaan van 'touwloodjes' en wil graag dit (voor mij onbekende) type loodje onder de aandacht brengen. Misschien bestaan er wel meer loodjes die niet voor de lakenindustrie bestemd waren zoals vaak als vanzelfsprekend wordt aangenomen. Op internet is trouwens veel meer informatie over de touwfabricage in het Groene Hart te vinden en in Oudewater

De Lyn draaier.
De ganch is slecht, Maar'twerck is recht.

Den Broomen Zijn verkeerden wandel,
In't oog van hem, die't niet verstaot,
Bedryft nochtans een goeden handel,
Die in het Onweer komdt te baat;
Dan blijft het leevens Schip behouwen,
Aan Zyn gevlochte kabel touwen.

is zelfs een touwmuseum gevestigd. Maar goed, dat heeft weer niet zoveel te maken met de inhoud van het Detector-magazine.

